

İSTANBUL, ÜSKÜDAR

ÜSKÜDAR SARAYI HAMAMLARI

HM 49
50
51

- TB 12-3 Üsküdar Sarayında üç bab hamam bina olunmuştur.
TE 13-4 Üsküdar Sarayında üç bab hamam bina olunmuştur.
TM 10-6 Ve Üsküdar Sarayında bir hamam bina olunmuştur.

AKF. SY. i 153.

Mimar Sinan Anadolu tarafının, Üsküdar'ın bu en büyük sarayının içinde üç de hamam yapmıştı. Sâî bunu da listesinde şöyle göstermiştir:

«Üsküdar Sarayında üç bab hamam bina olunmuştur. (115).»

Bizanslılar zamanında da burada saraylar bulunduğu anlaşılıyor. Fatih, Kız Kulesini dendanlı ve burçlu müstahkem bir hale getirirken buraya toplar koydurmuştu.

Fatih devrinden Üsküdar Sarayının yapıldığı tarihi tesbit eden bir vesika henüz elimize geçmedi.

Üsküdar-Ayazma Sarayından bir kalıntı
(Mimar Sinan)

Mimar Sinan'ın Üsküdar Sarayında yaptığı üç hamamdan birisinin yalnız bir kısmı bize kadar gelmiştir. Bu hamamı Sultan III. Mustafa tamir ettirerek kurtarmış ve vakf olarak bize kadar gelmesini sağlamıştır.

Tarihçi Vâsıf'ın yazdığına göre Sultan III. Mustafa İstanbul'daki hamam sayısının ihtiyaçtan fazla olduğunu, yeni hamamlar yapılmak suretiyle İstanbul'un ve civarının hem su, hem de odun ihtiyacını sağlamaz hale geldiğini gördüğü için yeniden hamam yapılmasını şiddetle men etmiş (116). Mimar Sinan'ın Üsküdar Sarayı içine yaptırdığı bu hamamı ve su yolunu tamir ettirmiştir (117).

Sultan III. Mustafa Camiini Üsküdar Sarayının yerine ve Şerefâbâd Sarayının kara tarafına yaptırmıştır.

Topkapı Sarayı arşivinde 5444 numarada kayıtlı bir hesap defteri buldum. Burada aynen şöyle söyleniyor :

«Şeref-bahş-i sudur eden hatt-ı hümayun-ı şeref makrum mucibince vakf-i hümayun-i hazreti şehriyariden Medine-i Üsküdar'da Şerefâbâd Sahil Saray-i hümayununun Canib-i berrisinde vâkî Ayazma Sarayı demekle arif Atik Sultan Sarayı arazisinden bu defa bazı kesana icar olu-

(115) Tezkiret-ül-Bünyân. Sahife:44.

(116) Tarih-i Vâsıf. Sahife: 201.

(117) Kitabımızın (Hamamlar) bölümüne bakılsın.